

ខេរតំបន់ក្នុងអន្តោយក្នុងប្រព័ន្ធគម្ពស់
អន្តោយក្នុងប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើង

ព័ត៌មានជាមុននៃការចំណាំការងារ

លំណៅក្នុងលេខលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ដ.ស.ដ

ភាគីដែលរៀបចំការងារ: ក្រុមមេដារីការពារក្រឹត់លេក និង ជាតិ

ជាក់ដូន: អង្គដែនដីប្រជាពលរដ្ឋបានដំបូង

ភាសាអើង: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទរៀបចំការងារ: ថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១

អនុសាសន៍ក្នុងប្រព័ន្ធ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃទី (Date): 22-Jul-2011, 14:54
CMS/CFO: Uch Arun

ចំណាំការងារ

ចំណាត់ថ្នាក់ការងារ ស្ថើស្រួលដោយភាគីដែលរៀបចំការងារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ការងារដោយ កសិបស បុ អង្គដែនដីប្រជាពលរដ្ឋបាន: សាធារណៈ/Public

ពិនិត្យទីផ្សារនិងរឿងរាល់នៃការងារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តាល់អាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

គននេះសម្រាប់ការងារចំណាត់ថ្នាក់និងការងារចំណាត់ថ្នាក់

ដោយ:

ក្រុមមេដារីការពារក្រឹត់លេក ជាតិ

សុនិ អរុណា

Michiel PESTMAN

Victor KOPPE

Andrew IANUZZI

Jasper PAUW

ត្រូវដោយ:

Annebrecht VOSSENBERG

សារក្រុមចារ៉ា Michael RAMSDEN

ដើរដើរ:

ក្រុមមេដារីការពារក្រឹត់ចាប់អស់

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជាតិ លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេដារីដើមបណ្តិ៍ដែលបានបង្កើតឡើង:

STUDZINSKY Silke

Tristan TZARA

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

I. ເນັດຂໍ້ມູນເປົ້າທຸກ

១. ដាក់រដ្ឋបច្ចុប្បន្នសំណើរបស់អង្គដៃនូវជាម្ចាស់ កាតិបញ្ជាក់អំពីកសារនាយកដែលខ្លួនយល់ថា ពាក់ព័ន្ធ នឹងអង្គបេតុដែលត្រូវធ្វើការដើម្បីជាម្ចាស់ជាមួយនេះ¹ (“សំណើបញ្ជាក់និងកសារ”) មេដារីការពារភីលាក នូន ជា (“មេដារីការពារភីលាក”) សូមដាក់ការកត់សម្ងាត់បច្ចេក និងដាក់បញ្ហាលិខាយូរដោយយោងទៅសារ ធនធានបច្ចេទនិងការបញ្ជាក់និងកសារក្នុងពេលវេលាការ (“សារធនធានបច្ចេក”)²។ ដូចបេតុដែលរៀបរាប់ ខាងក្រោមនេះ (និងអ្និតដែលបានលើកឡើងពីលើកមុន) មេដារីការពារភីលាក: (ក) ក្រុសសិទ្ធិដើម្បីប្រើប្រាស់ សារផ្សេងៗ ដោយរាប់បញ្ហាចាំងនិងកសារដែលមានក្នុងសំណុំវីដី ក្នុងប្រព័ន្ធដូកកសាររួម (SMD) ប្រើប្រាស់ កសារផ្សេងៗទីតាំងមូនពេលសវនាការលើអង្គសេចក្តី (ខ) នៅពេលនេះ មិនត្រូវបានគ្មែរ និង មិនអាចបញ្ជាក់ពីកសារជាក់លាក់ដែលខ្លួននិងប្រើប្រាស់ពេលសវនាការ និង (គ) បង្ហាញក្នុងពេលសម ក្របខ្លួនរវាងកសារចាំងអស់រដ្ឋបច្ចុប្បន្ននិងប្រើប្រាស់ចំពោះមុខអង្គដៃនូវជាម្ចាស់ ។

II. କର୍ମକଳୀକାରୀ

២. តាមពិតសវនាការបច្ចុប្បន្នបានដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ហើយទាំងអស់គ្រប់
បំណងរបស់សវនាការនេះ គឺជាធាពសម្បូរដើម្បីបញ្ហាកំនួរបញ្ហាសំខាន់ផ្លូវក្រោមស្រាយបំណុលសវនាការ
ខាងមុខក៏ដោយ:

- ក. នៅមិនច្បាស់នៅថ្ងៃយើ “ថាគៅ [មេដារីការពារកី] នៅតែហាមយាត់មិនប្រជើរសុវិបអង្គតនៅមួនពេលសវនាការបើអ្នកសេចក្តី ក្នុងនាម [ដែលជាប់ពាទ៉ាទេ]”³⁴ បើទេះជាមានការសិក្សា សិក្សាដែលបានបើកសេចក្តីប្រហាក់បើចំនួចនេះ តែអង្គភី

¹ ឯកសារលេខ E-1/4.1, “ប្រពិចារិតនៃសវនាការបច្ចុម” សាធារណៈ, នៅថ្ងៃទី ៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩, ERN 00712135-00712252 (“ប្រពិចារិតនៃសវនាការបច្ចុម”) ចំពោះទីលេខ: ០១-០៣។

² ឯកសារលេខ E-9/26 “ការផ្តល់ដំណឹងអំពីការចូលរួមជាមួយនឹង សារណាបេមបស់ លោក អ៊ុយ សារី ទាក់ទង និងឯកសារ ផែលត្រូវបើកយកមកសំអាធិកសរុបការ និង សារណាបេន្ទូមទាក់ទងនឹងក សារពី” សារធានា៖ នៅថ្ងៃទី១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩, ERN 00665546-00665543 (សារណាងកសារបើកម្នុំ)។

³ ឯកសារ ឈបខ E-1/2.1, “ប្រពិចារិតនៃកិច្ចប្រជុំដើម្បីបច្ចេកទេសវឌ្ឍនការ” សម្ងាត់, នៅថ្ងៃទី ៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩, ERN 00664215-00664345 ទីតាំង ១១៦:១០-១៤ (បណ្តាក់ប៉ែន្មម)។

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ដែលបានផ្តល់ការបង្ហាញថ្មីសំណង់ធម្មយនៃទីផ្សេងៗ ឱ្យបានដោលបញ្ជាក់ទីផ្សាយក្នុងសរណៈការបច្ចុប្បន្នដោយមេធានីការពារកី ដែលវាប់បញ្ហាលអំពីវិសាលភាពនៃការអនុញ្ញាតឲ្យរកឯកសារត្រឹមត្រូវ និងកសិកាចាងបានមកពីសាក្សី ក្រោមពីតែលឡើភាពជីការទាំងទីផ្សាយក្នុងគ្រប់គ្រង់ តែបញ្ហាដែលលើកទីផ្សេងៗនៃពីរមិនត្រូវបានដោះស្រាយទីផ្សេងៗ⁴

⁴ ឯធម្មប្រតិថតវិធីសរណៈការបច្ចុម ទំព័រ ៤៩:៧-៤៥:៧ (អង្គដំនឹងជាមួយទទួលសំណើរម្យយ៉ាង នូវពីភាគី ដែលបានស្លើសុំពីឱ្យមានការបញ្ជាក់អំពីការជួយបទាក់ទងគ្មានរាងភាគី និង សាក្សីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បូណ្ឌណើ និង អ្នកដំនាព្យានៅមួនពេលពួកគាត់ស្ថាប់សង្កែកម្បែន នៅសរណៈការ។ ដោយ លក្ខណៈពិសេសនៃច្បាប់សុវិលម្យដែលត្រូវក្នុងដំណើរការនិតិវិធីនៅថ្ងៃខែ អ.វ.ត.ក តី មាសក្រុង អ្នកដំនាព្យានៅក្នុងដំណើរការនេះ គឺត្រូវបានសហច័ក្រមប្រើបង្គោតស្ថាប់ចម្លើយ្យចហើយ។ ដូច្នេះ សាក្សីទាំងអស់នេះគឺជាសាក្សីដែលបានស្ថាប់ជាកម្មរគ្គនៅក្នុងដំណើរការ ណើរការនិតិវិធីរបស់គុណាការ ហើយប្រសិនបើពួកគាត់ត្រូវបានបង្ហាញខ្លួនចំណោះមុខអង្គដំនឹងជាមួយពិសេសនៃការបង្គោតស្ថាប់គុណាការ។ ឡើងក្នុងករណីមួយចំនួន និង ក្នុងករណីដែលអង្គដំនឹងជាមួយមានភាពមិនលាក់ពីនឹងភាពសុំស្ថាក់ឡើងមើលទាំងនេះ ឬ មីតិ សាក្សី បុរីអ្នកដំនាព្យានាមាចរំពុកចំនួនសំខាន់ៗនៃចម្លើយ្យបសិន្ទូនកន្លែងមក អង្គដំនឹងជាមួយអាចចាត់វិ ធនាការនានាដើម្បីបញ្ជាក់ចំនួនមិនលាន៖ ឬបានច្បាស់។ ត្រូវករណីទាំងអស់ភាគី និងបានទទួល ការដួនដំណើរការនៃក្នុងដំណើរការបង្គោតដំនឹងជាមួយប្រសិនបើអង្គដំនឹងជាមួយទទួល យកសំណើរសុំស្ថាប់សង្កែកម្បែនរបស់សាក្សី បុរីអ្នកដំនាព្យានីអង្គដំនឹងជាមួយនឹងពិនិត្យមិនបាន តើសង្កែកម្បែនរបស់សាក្សី បុរីអ្នកដំនាព្យានីទាំងនេះធ្វើឡើងអនុញ្ញាតមានវិធាន់ណា(៤) នៅវិធាន់ផ្ទុកនឹងរម្បូ យ៉ាងណា? ក្នុងករណីមួយចំនួនអង្គដំនឹងជាមួយក្នុងការបង្គោតដំណើរការនៃក្នុងការបង្គោតដំណើរការ ហើយមានចំនួនរយៈពេលនៅក្នុងការការកោះ ហេកាសាក្សី បុរីអ្នកដំនាព្យានៅក្នុងការបង្គោតដំណើរការនៃក្នុងការបង្គោតដំណើរការ អនុវិ ជាមេ នៅវិធាន់ផ្ទុកក្នុង។)

⁵ សូមមើល ប្រព័ន្ធទានិត សវនការបច្ចេក ទំព័រ ៣-៤

⁶ ឯកសារ E-93/9 “សំណើរសំបន់មស្តកិ” និង បន្ទុលវន្ទាការបច្ចុប្បន្ន” សមាគត នៅថ្ងៃទី ៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១, ERN

អាសន្ន គិតសិទ្ធិជាសម្បត់នៅឡើយ ដោយពិធារណការអំពីវិធានការការពារ⁷ ដែលមិនទាន់ត្រូវបានបញ្ជាក់នៅឡើយ ។ មេធាវីការពារកីតិការណ៍ទានដែលសំខិតវិធានការ នេះដោងដោរ ។ ដូចគ្នានេះដោរចំណួនសាក្សីទាំងអស់ដែលត្រូវស្តាប់ចម្លើយ និងចំណួន “ដំណាក់កាល” ទាំងអស់របស់សរវត័ភាព មិនទាន់ត្រូវបានចូរដឹងនៅឡើយទេ ។ វាទំនិនដួចជាពិតទាំងស្រុងហើយថា អ្នកដីនុះជម្រះនឹងមិនមានបំណងស្តាប់ចម្លើយ សាក្សី⁸ អំពីបញ្ហាដែលលើកឡើងដោយមេធាវីការពារកីតិការណ៍⁹ ។

គ. ចំណួនដែងថ្វីន និងភាពសុគ្រសាថ្ប ពីបាករូលវិនិយោគសំណុំរឿង (និង SMD) ធ្វើឡើមានការលំបាក និងចំណាយពេលវេលាប្រើប្រាស់ក្នុងការកំណត់ឯកសារពាក់ព័ន្ធ និងបង្ហាញទៅដួនជាប់ចោរទូរឿង និងមានការផ្តើមឱពីគាត់វិញ¹⁰។ ដាននេះទៅត្រូវការងារទាំងប្រាំប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីបង្ហាញលម្អិតដោយមេត្តារីករារក្នុងសំណុំរឿង រហូតមកដល់ពេលនេះ (ជាការសារឱ្យ និងអង់គ្លេស) នៅ

⁷ សូមមើលឯកសារ ប្រព័ន្ធនគរការបច្ចេកទេស ចំពោះ ១៧-១៨ (“បញ្ជីដែលត្រូវបានប្រគល់ទៅចុះហត្ថលេខាឌីជាប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីរាយការណ៍សម្រាប់ សាក្សី អ្នកជំនាញ និងដីមបណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្បុរាណណីទាំងនេះដែរ។ ក្នុងករណីដែលណូនោះរបស់សាក្សីអ្នកជំនាញ បួនិមបណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្បុរាណណីនាមួយត្រូវបានលើកឡើងក្នុងសវនាការនេះ ភាគពីត្រូវប្រើបានស្ថាបន្ទាល់សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ”)។ ដូចតាំ ចំពោះ ៤០: ១១-១៨ (បញ្ហាផួកជាមុនអង្គដីផ្លូវជំនាញបានបង្ហាញ សម្រួលមនឹងអាមេរិកប៉ែងប៉ីយោបានបែងប្រើបានដែលទាំងឡាយនៃការដែលមិនទាន់ដល់ដែលការការពារសាក្សី អ្នកជំនាញ បង្ហាញដីមបណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្បុរាណណី ដោយបើឯងគោរពនូវគោលការណ៍នៃវិធានការការពារសាក្សី អ្នកជំនាញ បួនិមបណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្បុរាណណី របៀបដែលបានអង្គដីផ្លូវជំនាញបានទូទៅលើរបាយការណ៍ពីអង្គភាពគំពារសាក្សី អ្នកជំនាញ ដីមបណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្បុរាណណីនាមួយ ដែលត្រូវបានបង្ហាញឡើងទៅចុះហត្ថលេខាឌីជាប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីរាយការណ៍សម្រាប់ សាក្សីស្ថិតិថានការការពារ។ ហើយតើបានឯកសារបច្ចេកទេស ចំពោះ ១៩-២៤ សំគាល់ ការពិនិត្យដែលចាំបាច់បានសាក្សី អ្នកជំនាញ ដីមបណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្បុរាណណីនាមួយ ដែលត្រូវបានបង្ហាញឡើងទៅចុះហត្ថលេខាឌីជាប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីរាយការណ៍សម្រាប់ សាក្សីស្ថិតិថានការការពារ។

⁸ សូមមើល ប្រព័ន្ធនិតិវិធី សវនាការបច្ចេក ទំព័រ ២៣៖១៣-១៧ (“ដោយការពិចារណាទៅលើការត្រួតពិច្ចរបស់អង្គភ័ន្ធដុំដ្ឋាន ក្នុងការធានាប្រឈមមានការដ្ឋានជាប្រភេទប្រកបដោយភាពផ្លាប់រហូស និងយុគពិធម៌នៅ អង្គភ័ន្ធដុំដ្ឋាននឹងមិនការបោកសាក្សីដែលស្តីកម្មរបស់រួចគាត់ទំនួរជាមួយការប្រកបដោយភាពផ្លាប់រហូស និងយុគពិធម៌នៅ”)

⁹ សូមមើល ឯកសារ លេខ E-9/10.1 “ឱបសម្រែង យោះ ឈោចភីសង្គមបរបស់សាក្សីជាមួយនឹងចំណុចនៃការទានប្រកាស” ផ្តើម ឱការពិនិត្យ កម្រិត: ឆ្នាំ ២០១១, ERN 00646679–00646736។

¹⁰ ສູນເບີໂທສາງແກບເບີໂທ ກ່ອງມະນຸດ ຕ(ຍ) ໃນ

ដំណាក់កាលដំបូង។ ការខ្សោះខាតបែបនេះ គឺការងារពេលដែកបញ្ចាំមទ្ទៃត ដោយពិធាន
ធម្មជាបស់ នឹង ដើម្បីការច្បាប់មសវនាការ ដែលមិនទាន់បានដោះ
ត្រូវបានដោះឡើយ។

- យ. ជាចុងបញ្ជី ក្រមនឹតវិធីព្រៃហ្មទណ្ឌកម្មជាមិនបានគ្រប់ច្បាស់មេដែលបានការដែនដោយជាមុន
ទាំងនេះនឹងសិទ្ធិបញ្ហាកំរសុំបានក្នុងពេលសវនាការថា: “រហូតទល់នឹងការបិទកិច្ច
ពិភាក្សាអេក្រង់ដោយ ដនជាប់ថាញ [...] អាច [...] ដួនលិខិតស្មាយទាំងអស់ដែលខ្លួន
យល់ឃើញថា មានប្រយោជន៍ដល់ការសំដែងច្បាស់មេដោយការពិត”¹¹។ យោងនឹងការរោគភី
បានដំឡើងវិនិមាត់នឹងការដែលមានត្រាប់របស់ប្រទេសកម្មជា ដែលមិនស្រប
ត្រា ដោយបានយោងយ៉ាងជាក់លាក់ទៅនឹងមាត្រា ១៧(១) នៃកិច្ចព្រមព្រៀង អវតក¹²
។

ជាការពិតកត្តាចាំងនេះប៉ះបាប់ដល់វិធានការរបស់មេដារីការពារកី ក្នុងការបង្ហាញពីកសារក្នុងស៊ន្យាការបើអ្នកសេចកិ ដូចនេះជាការមិនសមរម្យ និងកំមិនចាំបាច់ទេ នៅពេលនេះ ដើម្បីផ្តល់ការបញ្ចក់ដលចានស្ថើដោយអ្នកដំនុះជប្រៈនៅក្នុងសំណើបញ្ហាកំងកសារ។

¹¹ ក្រមនីតិវិធីព្យាបទណ្ឌ មាត្រា ៣៣៤ (បញ្ជាក់បន្ថែម)។

¹² សូមមិនលើកសារ E-51/3 “អាជ្ញាតកម្មរោច” ផ្សេទី ៧៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១, ERN 00648279–00648310។

¹³ សំគាល់មេធាវីការពារក្នុងបច្ចុប្បន្នក្នុងក្រុមហ៊ុយថា ឱ្យទិន្នន័យជាផាក់កាន់កសារទាំងអស់ដែលទិន្នន័យបានរៀបចំឡើងនូវក្នុងសំណើរឿងបន្ទីបន្ទាត់នាមពេលដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងនូវកសារជាក់លាក់នៅក្នុង SMD ដែលទាក់ទងនឹងបច្ចាបិទ ដែលបានបង្កើតឡើងសេចក្តីសង្ឃឹមបាន សូមមើលការណាមបច្ចេក, កម្រាធិការ ៥៧ ដោយពិចារណាអាមេរិករបស់អង្គភាពនឹងផ្សាយរបស់រាជរដ្ឋប្រចាំឆ្នាំ និងរាជរដ្ឋប្រចាំខែ រាជរដ្ឋប្រចាំថ្ងៃ និងរាជរដ្ឋប្រចាំពេលនៃការរៀបចំឡើងកសារទាំងនេះ។

ការដាក់ឯកសារថ្មីនេះ ក្នុងបញ្ជាល់ឯកសារទាំងឡាយណាផានេះដែលអាចដោឡើងភាពអាជ្ញាធរដើរការ
បានរបស់សាក្តីប្រជាធិបតេយ្យ។ ចំពោះឯកសារទាំងនេះ មេដារីការពារក្តីគិតថា ជាការសំខាន់ក្នុងការពេទ្យល់
ជាមួយសាក្តីដាក់បន្ទូកដាយមិនមានការដួនដំណឹងចំពោះបុគ្គលដាក់លាក់ ដែលនឹងត្រូវផ្តល់ចម្លើយ
(និងមានការដួនដំណឹងតិចត្បូចដល់ភាគីផ្សេងៗទៀត)។ នៅត្រប់ករណីទាំងអស់មេដារីការពារក្តី នឹង
ចាត់វិធានការដើម្បី ធនាគារ ឯកសារដែលប្រើក្នុងសវនាការ នឹងត្រូវបានបកប្រាកាសាត្រូវការរបស់
គ្មានការ¹⁴។

III. លេខក្តីសាស្ត្រិត្យ

៤. តាមហេតុផលដៃប្រកបខាងលើ និងអ្និំដែលបានលើកឡើងរួចមកកែវ មេដារីការពារក្តី មិនយល់ព្រម
និងសំណើបញ្ជាក់ឯកសារ ក្នុងរយៈទេ។

សិរីមេដារីការពារក្តីលេខ ៣២ នៃ

មិគេល មេដារី

Michel PESTMAN & Victor KOPPE

¹⁴ សំគាល់ ការធានាបែបនេះ នឹងបន្ថែមបន្ថូយកង្ហេតបែបសំអង្គដំនុំដូចម្លោះអំពីការបកប្រាក់ឯកសារ ដែលបានលើកឡើងក្នុងពេលសវនាការ
បច្ចុប្បន្ន សូមមិនបានប្រកបដោយក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងអន្តោយពិភពលោក និងអង្គភាពបកប្រាក់បញ្ជាក់អំពី
ស្ថានភាពបកប្រាក់ឯកសារសំខាន់ៗ និង អង្គដំនុំដូចម្លោះបង្ហាញអំពីការណែនាំបាក់ដែលនឹងអាចមានភាគបែងបានអ្និំទៅបាន”។
ការកែតែសម្រាប់អំពីឯកសារដែលបាក់ពួនិ៍នឹងសវនាការដំណឹងការកែតែសម្រាប់ប្រើប្រាស់